

Gmina Tyczyn

Nr 4 (327)
22.02.-6.03.2004 r.

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Biała Borek Stary Budziwój Hermanowa Kielnarowa Matysówka Tyczyn

Wyniki finansowe 2003

Powód do satysfakcji

Po zakończeniu roku 2003 oraz dokonaniu niezbędnych księgowoń kończących rok kalendarzowy i finansowy można ocenić i podać do wiadomości publicznej jego podstawowe wyniki finansowe (ostateczne wyniki finansowe będą znane na koniec lutego br.).

Dochody gminy za rok 2003 wyniosły 20.643.233 zł, wydatki 21.750.820 zł, natomiast zobowiązania 7.653.144 zł. Prezentując tabelę 1 (str. 4), ukazującą dochody, wydatki i zadłużenie gminy w latach 2000-2003 pragnę zwrócić uwagę na realizację zobowiązań do dochodów ogółem w % (kolumna 10). Wskaźnik ten od kilku lat kształtuje się na bardzo wysokim poziomie i w 2003 r. tylko nieznacznie udało się go obniżyć. Według danych Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wskaźnik ten za rok 2002 wyniósł 38,2% i w grupie miast-gmin, liczącej 29 gmin z województwa podkarpackiego, był to najwyższy wskaźnik po Ropczycach (49,56%). Poniżej znalazły się Brzozów (33,01%), Błażowa (28,86%). Najniższe wskaźniki w grupie posiadają: Kańczuga (3,21%), Pilzno (5,12%), Rudnik nad Sanem (5,31%); średni wskaźnik dla grupy - 18,42%. W grupie gmin wiejskich, liczącej 115 gmin, średni wskaźnik za rok 2002 wyniósł 13,36% i tylko dwie gminy posiadają wskaźnik wyższy od naszego. Dane zawarte w opracowaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej wskazują jednoznacznie, iż należymy do jednej z najbardziej zadłużonych gmin w województwie podkarpackim i fakt ten będzie miał bardzo istotny i niestety negatywny wpływ na naszą zdolność pozyskiwania funduszy unijnych w najbliższych latach.

Ciąg dalszy na stronie 4-5

Dotacje z PHARE i SAPARD

Inwestycje w „Hermanie”

Dobiegła końca modernizacja i rozbudowa Zakładów Mięsnych „Herman” w Kielnarowej. Na uroczystość zakończenia inwestycji zjechało wielu znamienitych gości, m.in. minister rolnictwa **Wojciech Olejniczak**, szef Agencji Nieruchomości Rolnych **Zdzisław Siewierski**, prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa **Marek Pomajda**, szef rzeszowskiego oddziału ARiMR **Stanisław Dubas** oraz wojewoda podkarpacki **Jan Kurp**.

Zebrani podkreślali bardzo szybkie tempo inwestycji i wykorzystanie szansy, jaką przedsiębiorcom branży przetwórczej daje SAPARD. Inwestycje w „Hermanie” kosztowały 7 mln zł, z czego ponad 2 mln firma otrzymała z programu SAPARD, a ok. 700 tys. zł z programu PHARE. Jest to jedna z większych tego typu inwestycji na Podkarpaciu.

ZM „Herman” powstały w 1996 r. Swoje wyroby w 75% sprzedają na rynku

krajowym, natomiast 25% produkcji eksportują do krajów Europy Wschodniej. Zakład posiada także uprawnienia do eksportu poza państwami Unii Europejskiej.

Na terenie Podkarpacia znajduje się 40 sklepów firmowych, ponadto zakład swoje wyroby sprzedaje za pośrednictwem przedstawicieli handlowych działających na terenie województwa - posiada ok. 400 placówek detalicznych i ok. 40 hurtowni patronackich na terenie Dolnego i Górnego Śląska, województwa łódzkiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, lubelskiego. Swoje wyroby eksportuje na Ukrainę i do Azerbejdżanu. Niedawno firma znalazła się w czołówce rankingu polskich eksporterów.

Zatrudnienie w kielnarowskim zakładzie ma 340 osób. Firma posiada certyfikaty ISO 9001 i HACAP. **(kb.)**

Start do unijnych pieniędzy

Rolnicy mogą już składać wnioski o wpis do ewidencji. Kolejność jest taka: najpierw rolnik musi wziąć i wypełnić wniosek o nadanie mu numeru ewidencyjnego, a w kwietniu złożyć drugi - o płatność, czyli pieniądze.

Dwa terminy składania wniosków

Wniosek o wpis do ewidencji jest podstawą do ubiegania się o dopłaty unijne. Jest prosty, rolnik musi w odpowiedniej rubryce wpisać swoje dane oraz numer konta bankowego, na które w przyszłości będą przelewane pieniądze. Kto nie ma konta, powinien je otworzyć. Wnioski są do wzięcia w powiatowych biurach Agen-

cji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Termin składania wniosków upływa 25 maja br.

Od 15 kwietnia do 15 czerwca br. trzeba będzie w swoim powiatowym biurze ARiMR złożyć drugi wniosek - o płatności obszarowej i uzupełniającej, na podstawie wziętego z geodezji wypisu (bezpłatnie) rejestru gruntów i na tej podstawie w odpowiednim formularzu opisać wszystkie działki rolne, łącznie z powierzchnią i rodzajem upraw.

Komu dopłaty i za co

Dopłaty obszarowe przysługiwać będą tym rolnikom, którzy posiadają m.in. 1 hektar oraz uzupełniające do nich, np. na uprawy tytoniu, ziemniaków skrobiowych przekraczające 10 arów. Z dopłat wyłączone są m.in. działki siedliskowe, uprawy wikliny, wierzby energetycznej,

Ciąg dalszy na stronie 2

Start do unijnych pieniędzy

Ciąg dalszy ze strony 1

obszary zalesione, odłogi, ale nie ugory, bo one w każdej chwili mogą być włączone do produkcji.

Żeby odłóg stał się ugiem wystarczy skosić chwasty, zlikwidować zakrzaczenia.

Ile pieniędzy i kiedy

Dopłaty przyznawane będą w ostatnim kwartale br. (wyplacanie za ten rok pieniędzy przeciągnie się co najmniej do wiosny 2005) decyzją administracyjną kierownika powiatowego biura ARiMR.

Według aktualnych szacunków, rolnicy otrzymają ok. 51 euro płatności podstawowej do każdego hektara oraz płatności uzupełniające z budżetu unijnego i krajowego. Łącznie będzie to ok. 118 euro (550-600 zł) za każdy hektar, na którym prowadzi się produkcję rolną.

Pytania - odpowiedzi

O płatności bezpośrednie mogą starać się ci rolnicy, którzy posiadają co najmniej 1 ha gruntów rolnych, utrzymywanych w dobrej kulturze, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Za działkę rolną uważa się także zwarty obszar gruntu, na którym prowadzona jest uprawa o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha wchodzący w skład gospodarstwa rolnego. Do powierzchni rolnej nie będą natomiast zaliczane budynki rolne oraz obszary zakrzewione i zalesione. Ogranicza to krąg rolników, którzy mogą ubiegać się o dopłaty. Pieniądzy nie otrzyma np. osoba posiadająca gospodarstwo rolne 1,5 ha, w skład którego wchodzi 60-arowa działka siedliskowa. Takie gospodarstwo nie spełnia wymagań ustawy.

Przykład 1.

Jan Kowalski, rolnik z Podkarpacia posiada kilka działek, na których prowadzi produkcję rolną o wielkości 0,3 ha, 0,5 ha, 1 ha i 0,2 ha - których łączna powierzchnia wynosi 2 ha.

- Może on zsumować wielkości posiadanych gruntów i na tej podstawie ubiegać się o dopłaty. Warunkiem jest jednak to, że musi na tych działkach prowadzić działalność rolniczą.

Przykład 2.

Jan Nowak jest plantatorem tytoniu. Jego gospodarstwo rolne ma powierzchnię 1,2 ha, z tym że na 30 arach znajdują się budynki mieszkalne.

- W takim przypadku Nowak nie otrzyma

dopłat, gdyż jego gospodarstwo w rozumieniu ustawy ma zaledwie 0,9 ha, natomiast potrzebny jest minimum 1 ha.

Ile pieniędzy od hektara

Producent rolny będzie otrzymywał dopłaty bezpośrednie w formie jednolitej płatności obszarowej oraz w formie płatności uzupełniających (z budżetu krajowego i unijnego) do powierzchni uprawy chmielu, tytoniu, ziemniaków przeznaczonych do przetworzenia na skrobienie oraz innych roślin w szczególności zbóż, rzepaku.

Stawki dopłat będą ustalane co roku. Według aktualnych szacunków będą one wynosiły: z tytułu jednolitej płatności obszarowej - za 1 ha - ok. 51 euro. Natomiast płatności uzupełniające (za uprawę) wynoszą szacunkowo: 23 euro ze środków unijnych i 44 euro z budżetu krajowego. Łącznie rolnik może otrzymać za każdy hektar, na którym uprawiany jest np. rzepak, ok. 118 euro, czyli ok. 550 zł rocznie.

Przykład 3.

Jan Kowalski posiada 50 hektarów ziemi, na 40 ha uprawia pszenicę, na 5 ha znajdują się pastwiska, a na 5 ha sad jabłkowy.

- W takiej sytuacji może on liczyć na pełne dopłaty w przypadku uprawy pszenicy i posiadania pastwisk. Otrzyma zatem łącznie 24 tys. 750 zł. W odniesieniu do sadu jabłkowego może liczyć jedynie na dopłatę podstawową, czyli z tytułu jednolitej płatności obszarowej (51 euro od hektara).

W związku ze zbliżającą się akcesją Polski do Unii Europejskiej, w UGiM pok. 14, uruchomiony został punkt informacyjny dla rolników.

Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie informuje, iż od 11 lutego 2004 r. Powiatowe Biuro Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Rzeszów ul. Lubelska 46) **wydać nieodpłatnie** właścicielom bydła kolczyki, w liczbie nie przekraczającej liczby niezbędnej do oznakowania zwierząt w danym gospodarstwie.

Kolczykowaniem i tatuowaniem na terenie gminy zajmuje się lekarz weterynarii Karol Cieślak - Tyczyn, ul. Grunwaldzka 49; tel. 22-19-240; 0-606-34-38-40.

KSU - twój partner w biznesie

Jeżeli potrzebujesz fachowej porady związanej z założeniem lub prowadzeniem firmy, skorzystaj z usług sieci ośrodków **Krajowego Systemu Usług dla małych i średnich przedsiębiorstw (KSU)**. Większość usług świadczonych przez te ośrodki opracowywana jest pod kątem potrzeb osób prowadzących małe lub średnie przedsiębiorstwa (MSP). Niemniej jednak oferta ośrodków KSU skierowana jest także do tych, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z biznesem.

KSU oferuje **usługi doradcze**, takie jak: porady dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, informacje o dostępnej na rynku ofercie finansowania zewnętrznego, informacje na temat dostępnych programów pomocowych oraz o możliwościach i sposobach korzystania z instrumentów wsparcia MSP. Proponuje także porady m.in. w dziedzinie marketingu, finansów, prawa, planowania i zarządzania, eksportu i jakości. W swojej bogatej ofercie ośrodki Krajowego Systemu Usług posiadają ponadto **usługi informacyjne** (kojarzenie partnerów gospodarczych, sprawdzanie wiarygodności partnerów handlowych - wywiadowanie gospodarcze), **usługi finansowe** (udzielanie poręczeń kredytowych, stanowiących dodatkowe źródło zabezpieczania kredytów i pożyczek - fundusze poręczeń kredytowych, udzielanie pożyczek na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej - fundusze pożyczkowe), **usługi proinnowacyjne** (pomoc we wdrażaniu rozwiązań innowacyjnych, audity technologiczne, studia wykonalności) oraz **usługi szkoleniowe** dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą i dla pracodawców i pracowników MSP - od ogólnych po branżowe.

Rozwijający się w oparciu o sieć ośrodków KSU system wsparcia MSP w Polsce jest, w opinii służb Komisji Europejskiej, dobrym fundamentem dla systemu wdrażającego instrumenty na rzecz rozwoju gospodarki, współfinansowane ze środków Funduszy Strukturalnych.

Krajowy System Usług powstał w 1996 r. z inicjatywy Polskiej Fundacji Promocji i Rozwoju Małych i Średnich Przedsiębiorstw (obecnie Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości). Członkowie sieci KSU to organizacje niezależne i samofinansujące się. W ramach KSU współpracuje blisko 180 akredytowanych

Ciąg dalszy na stronie 6

Zabawa karnawałowa u Niepełnosprawnych

* 28 stycznia br. w M-GOK w Tyczynie odbyła się impreza pt. „Wspólne kolędowanie”. Zabawa i część kulinarna została zorganizowana przy współudziale **p. Bogumiły Dyndy** - kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie oraz jej współpracowników. Część artystyczną przygotowało Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tyczynie. Były to „Jasełka” w wykonaniu uczniów; zespół liczył 40 uczestników.

W imprezie wzięło udział 75 osób ze Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych oraz z grona podopiecznych opieki społecznej. Przybyli również zaproszeni goście: Burmistrz **Kazimierz Szczepański**, ks. **Paweł Synoś**, dyrektor M-GOK **Zofia Matys**.

Po wspólnym kolędowaniu oraz zjedzeniu potraw wigilijnych w dobrym nastroju wszyscy rozeszli się do domów. * 7 lutego br. **ks. Paweł Synoś** zorganizował zabawę karnawałową dla scholi oraz ministrantów w Domu Parafialnym w Tyczynie, na którą zaprosił naszych członków ze świetlicy Centrum. Zabawa odby-

ła się w przyjemnym nastroju i nasi członkowie byli bardzo zadowoleni.

Zarząd Stowarzyszenia wyraża serdeczne podziękowanie księdzu Pawłowi, który po raz drugi zaprosił członków naszej Świątlicy na wspólną zabawę.

Maria Karaczyńska

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Tyczynie serdecznie dziękuje

p. Małgorzacie Prejsner
z Zakładu Gastronomicznego w Białej
oraz **p. Marii Kuczela**
i **Wiesławie Pieńczak**
ze sklepu „Irys” za dostarczenie produktów żywnościowych na imprezę.

Zimowe ferie w gminie

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie oraz Domy Ludowe zapraszają dzieci i młodzież na zajęcia w czasie ferii zimowych.

* Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury:

14 - 27 lutego br. w godz. 11.00 - 14.00 zajęcia dla dzieci szkoły podstawowej, w godz. 15.00-19.00 zajęcia dla młodzieży. **Uwaga!** 27 lutego br. (piątek) w trakcie przedpołudniowych zajęć rozegrany zostanie turniej szachowy dla dzieci i młodzieży. Dla wszystkich uczestników przewidziane są nagrody, a dla zwycięzcy - puchar.

* Dom Ludowy w Borku Starym:

16 - 20 lutego w godz. 13.00 - 17.00, 23 - 26 lutego w godz. 10.00 - 14.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 14.00 - 19.00 zajęcia dla młodzieży;

* Dom Ludowy w Budziwoju:

16 - 27 lutego br. w godz. 12.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży;

* Klub „Country” w Budziwoju:

16 - 27 lutego br. w godz. 13.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży;

Od czytelników

Wspomnienia ...

Czytając artykuły Romany Drażek zamieszczone w „Głosie Tyczyna” Nr 3/04, wspominałem moją pierwszą pracę pedagogiczną w Szkole Podstawowej w Chmielniku, w której uczyłem w roku szkolnym 1948-1949. Byli tu zatrudnieni m.in. autorka wymienionych artykułów, Augusta Błaszczuk, Stefan Ligęza z Tyczyna, Maria Kleczkowska, Antonina Gołkowska, Bronisław Hrycko (który w okresie późniejszym był moim studentem - studia zaoczne - w Studium Nauczycielskim w Przemyśle).

Bardzo często wspominam konferencję rejonową Ogniska ZNP w Budziwoju. Po prelekcji o treści pedagogicznej

odbyła się lekcja, po której nastąpiło jej omówienie. Z kolei był obiad, w czasie którego nawiązywano towarzyskie kontakty. Zdobyte w Chmielniku doświadczenie wykorzystałem później pracując jako pedagog w Liceum Pedagogicznym w Brzegu nad Odrą, w Studium Nauczycielskim w Przemyśle, w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie.

Korzystając z okazji przekazuję serdeczne pozdrowienia nauczycielom pracującym w szkołach w gminie Chmielnik oraz Tyczyn.

***Adam Rząsa**
emerytowany nauczyciel*

* Dom Ludowy w Hermanowej:

16 - 27 lutego br. w godz. 10.30 - 14.00 zajęcia dla dzieci ze szkoły podstawowej, w godz. 15.00 - 18.00 zajęcia dla młodzieży;

* Dom Ludowy w Kielnarowej:

16 - 17 lutego br. w godz. 13.00 - 15.00 zajęcia dla dzieci, w godz. 16.00 - 20.00 zajęcia dla młodzieży. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. 22-19-363.

Uwaga Czytelnicy!

Następny numer „GT” ukaże się z datą
7 marca 2004 r.

Termin składania tekstów upływa
1 marca 2004 r.

Zdjęcia mile widziane

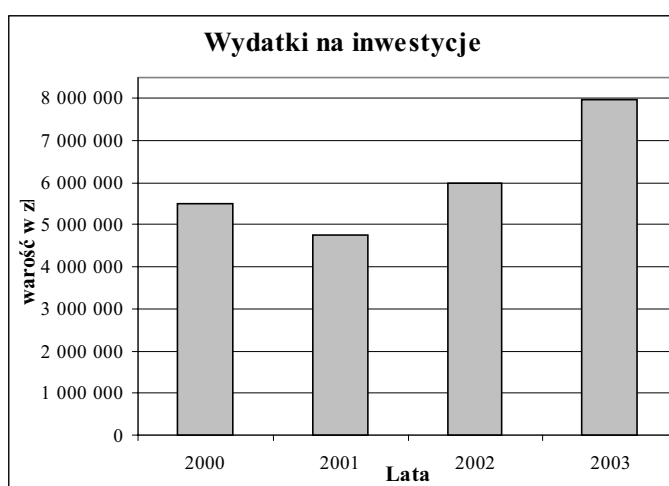
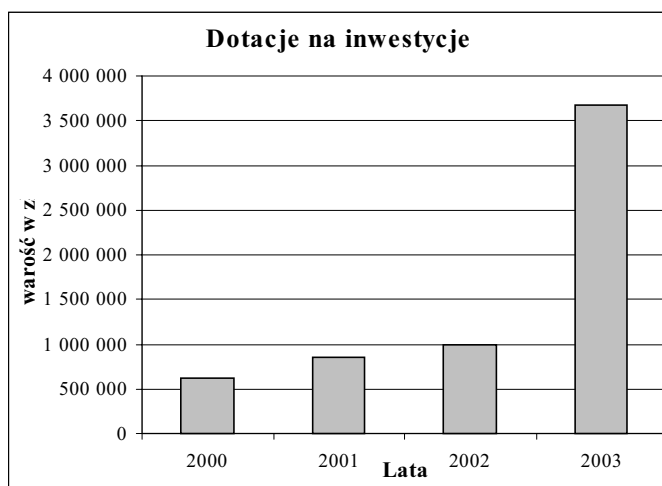
Ciąg dalszy ze strony 1

Tabela - w kolumnie 11 - obrazuje wydatki na inwestycje. W roku 2003 udało się je zwiększyć o kwotę 1.967.055 zł, tj. o 33%. Dotacje inwestycyjne w roku 2003 wzrosły w stosunku do roku 2002 o kwotę 2.680.635 zł, tj. o 270%, a udział dotacji w inwestycjach w roku 2003 wyniósł 46%.

Tabela 1 Dochody, wydatki, zadłużenie Gminy w latach 2000-2003*

Rok	Dochody ogółem wykonane w zł	Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca w zł	Wydatki ogółem wykonane	Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w zł	Wynik na koniec roku w zł	Zobowiązania w zł			Realizacja zobowiązań do dochodów ogółem w %	Wydatki (koszt) na inwestycje w zł	Dotacje inwestycyjne w zł	Udział dotacji w inwestycjach w %
						w tym						
						Ogółem	Kredyty i pożyczki	Wymagalne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2000	15 974 689	1 153	17 740 310	1 280	-1 765 621	6 326 898	4 463 243	1 618 000	39,6	5 495 183	621 830	11
2001	16 407 729	1 184	17 224 736	1 243	-817 007	7 289 328	5 590 214	1 360 539	44,4	4 744 492	856 496	18
2002	18 547 255	1 338	19 404 797	1 400	-857 542	7 084 917	6 461 381	623 536	38,2	6 007 531	989 410	16
2003	20 643 233	1 365	21 750 820	1 438	-1 107 587	7 653 144	7 653 144	-	37,1	7 974 586	3 670 045	46

* Dane w kolumnach 2-10 (2000-2002) podano wg informacji opublikowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w zeszycie Nr 11/2003; dane za rok 2003 oraz pozostałe (kolumny 11-13) uzupełniono w UGiM Tyczyn

Tyczyn - różne punkty widzenia

Jubileuszowe publikacje poświęcone miastom mają na ogół jednolity schemat - pokazuje się w nich historię, wybitnych mieszkańców czy osiągnięcia aktualnej ekipy rządzącej. Na tym tle wydana pod koniec ubiegłego roku książka „**Tyczyn, Dziedzictwo kulturowe, 635 lat Tyczyna (1368 - 2003)**” zaskakuje odmiennością. Zaskakuje tym bardziej, że (jak pisze we *Wprowadzeniu* burmistrz miasta Kazimierz Szczepański) stanowi „uzupełnienie i rozwinięcie poprzedniej publikacji *Z dziejów Tyczyna i regionu*”, którą wydano w 1998 roku z okazji 630-lecia.

Omawianą książkę wyróżnia nie tylko bogata i atrakcyjna szata edytorska, ale i zamysł redaktorski.

Prócz tradycyjnie niejako rozdziałów poświęconych najcenniejszym zabytkom miasta i związanej z nimi historii (opracowany przez Alinę Czajkowską-Ważny rozdział dotyczący pałacu Wodzickich czy szkic Barbary Łyżki o otaczającym pałac parku), pojawiają się w książce opracowania w oczywisty sposób łączące historię z teraźniejszością. Takim rozdziałem jest uzupełniona bogatą dokumentacją fotograficzną praca Damiana Draga „Kapliczki i krzyże przydrożne Gminy Tyczyn”, która ukazuje nie tylko historyczną, ale też turystyczną i edukacyjną wartość tych często niedocenianych pamiątek przeszłości. Do takich rozdziałów należy też wspomnieniowa opowieść Antoniego Mikruta „Mój Tyczyn z wczoraj”. Antoni Mikrut, nieżyjący już miłośnik

kom miasta i związanej z nimi historii (opracowany przez Alinę Czajkowską-Ważny rozdział dotyczący pałacu Wodzickich czy szkic Barbary Łyżki o otaczającym pałac parku), pojawiają się w książce opracowania w oczywisty sposób łączące historię z teraźniejszością. Takim rozdziałem jest uzupełniona bogatą dokumentacją fotograficzną praca Damiana Draga „Kapliczki i krzyże przydrożne Gminy Tyczyn”, która ukazuje nie tylko historyczną, ale też turystyczną i edukacyjną wartość tych często niedocenianych pamiątek przeszłości. Do takich rozdziałów należy też wspomnieniowa opowieść Antoniego Mikruta „Mój Tyczyn z wczoraj”. Antoni Mikrut, nieżyjący już miłośnik

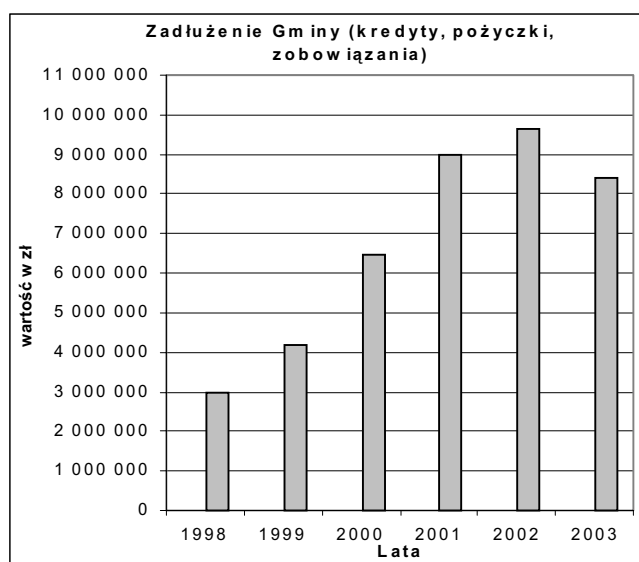
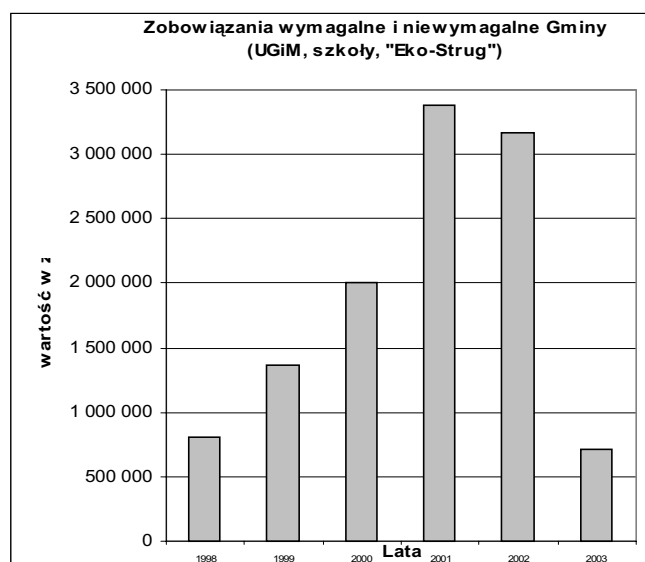
Ciąg dalszy na stronie 11

Zestawienie zobowiązań w latach 1998-2003 (tabela 2) jest przeniesieniem części zestawienia opublikowanego w „GT” nr 19/2003 i uzupełnionego pełnymi wynikami za rok 2003.

Tabela 2

Zestawienie zobowiązań w latach 1998 - 2003

Lata	Źródła zobowiązań			Razem (3 + 4)	Razem zadłużenie (2 + 3 + 4)	Koszty obsługi kredytów i pożyczek		Razem (7 + 8)
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych	Pozostałe zobowiązania (UGiM i Szkoły)	Zobowiązania Eko-Strug			Spłata kredytów i pożyczek	Spłata odsetek od kredytów i pożyczek	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1998	2 157 000	758 029	50 147	808 176	2 965 176	475 607	66 138	541 745
1999	2 837 495	1 310 193	54 437	1 364 630	4 202 125	374 705	122 385	497 090
2000	4 463 243	1 962 008	45 911	2 007 919	6 471 162	896 652	138 461	1 035 113
2001	5 590 214	2 962 854	420 513	3 383 367	8 973 581	1 324 346	93 718	1 418 064
2002	6 461 381	2 494 823	676 120	3 170 943	9 632 324	1 281 516	113 625	1 395 141
2003	7 653 144	588 466	159 123	747 589	8 400 733	2 218 380	190 592	2 408 972

Zobowiązania wymagalne i niewymagalne (kolumna 5) zmniejszyły się w stosunku do roku 2002 o kwotę 2.423.354 zł, tj. do poziomu 23% co w praktyce oznacza, iż przywrócono gminie płynność finansową, czyli zdolność płatności za dostawy towarów i usług w terminach określonych fakturami.

Wyjątek stanowią zobowiązania „Eko-Strugu” w wysokości 159.123 zł (planowane do spłaty w roku 2004), będące zaległym zobowiązaniem za dostawę ścieków do MPWiK Rzeszów w latach 2001-2002. Spłaciliśmy w 2003 r. zobowiązania wobec MPWiK w wysokości 516.997 zł.

Zadłużenie gminy (kredyty, pożyczki, zobowiązania) wyniosły w 2003 r. 8.400.733 zł i zmniejszyły się w stosunku do 2002 o kwotę 1.231.591 zł, tj. o 13%. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek wyniosły w 2003 r. kwotę 7.653.144 zł i są wyższe w stosunku do roku 2002

o kwotę 1.191.763 zł i mieszczą się w średniej z lat ubiegłych (1.207.962 zł).

Zobowiązania te w latach poprzednich wzrastały:

w roku 2002 o kwotę 871.167 zł,

w roku 2001 o kwotę 1.126.971 zł,

w roku 2000 o kwotę 1.625.748 zł.

Według stanu na koniec 2003 r. suma zobowiązań w złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wynosi 506 zł, natomiast w poszczególnych miejscowościach kształtuje się na poziomie:

Biała	197 zł,
Borek Stary	101 zł,
Budziwój	782 zł,
Hermanowa	422 zł,
Kielnarowa	108 zł,
Matysówka	562 zł,
Tyczyn	294 zł.

Barierę w zmniejszeniu zadłużenia stanowiły przede wszystkim zobowiązania z roku 2002 i lat ubiegłych; bez nich

możliwe byłoby znaczne zmniejszenie zadłużenia w postaci kredytów i pożyczek. Szkodliwe byłoby natomiast zerwanie podpisanych umów w poprzedniej kadencji w zakresie realizacji budowy kanalizacji sanitarnych w Budziwoju i Tyczynie lub też rezygnacja z wysokiej dotacji SAPRD-u, dotacji do odnowy dróg i wymiany okien we wszystkich szkołach podstawowych.

W mojej ocenie wyniki finansowe roku 2003 dają pełne powody do satysfakcji. Był to rok bardzo trudny i wymagający od pracowników Urzędu Gminy i Miasta olbrzymiej odpowiedzialności i pracowitości.

Pragnę tą drogą wyrazić podziękowanie wszystkim, którzy przyczynili się do tego sukcesu. Słowa podziękowania za współpracę w realizacji budżetu składam radnym Rady Miejskiej w Tyczynie.

Kazimierz Szczepański

Budowanie bez planu

Jaka gmina, taki plan. Dobrze prze-myślany przyciąga inwestorów. Zły odstrasza, naraża na koszty i grozi przestrzennym chaosem. Co jednak robić, gdy planu w ogóle nie ma?

Najlepiej - nie kupować działki w takim miejscu lub przynajmniej sprawdzić, w jakim stopniu jest zaawansowane przygotowanie planu.

Co jednak mają zrobić ci, którzy działkę na bezplanowym terenie już mają? Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 11 lipca 2003 r. i rozporządzenia do niej zawierają przepisy, które pokazują, jak radzić sobie bez planów.

Bez sąsiedztwa ani rusz

Zgodnie z nową ustawą o zagospodarowaniu gdy planu nie ma, decyzja wydawana jest (jak dawniej) dwuetapowo.

Najpierw występujesz o decyzję o warunkach zabudowy, a potem o pozwolenie na budowę.

PAMIĘTAJ! Decyzję o warunkach wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a pozwolenie starostwo.

Żebyś dostał decyzję, musisz spełnić jednocześnie kilka warunków:

- * co najmniej jedna działka sąsiednia do twojej dostępna z tej samej drogi publicznej musi być zabudowana „w sposób pozwalający na określenie wymagań nowej zabudowy (...) w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenu”;

UWAGA! „Działka sąsiednia” to ta, która z naszą ma wspólną granicę oraz dostęp do tej samej drogi publicznej.

To tzw. zasada dobrego sąsiedztwa przejęta z ustawodawstwa niemieckiego. Dzięki niej nowe domy będą musiały nawiązywać do architektury już istniejącej. Celem tego przepisu jest przeciwdziałanie chaotycznej zabudowie.

- * teren musi mieć dostęp do drogi publicznej;

- * uzbrojenie terenu musi być „wystarczające dla zamierzenia budowlanego”.

Gdy plany są

Możesz od razu starać się o pozwolenie na budowę, bez występowania (tak jak przed lipcem) o decyzję o warunkach zabudowy.

UWAGA! Od stycznia br. pozwolenia na budowę wydaje nie gmina, ale starostwo.

Gdy ich nie ma

Występujesz do gminy (tam są gotowe formularze wniosków) o warunkach zabudowy. Wniosek musi zawierać: opis planowanej inwestycji (funkcję, liczbę

pięter, rodzaj dachu, potrzebne przyłącza), parametry działki plus dwa egzemplarze mapy geodezyjnej z zaznaczonymi na kolorowo granicami działki.

UWAGA! O warunki może wystąpić każdy, nie tylko właściciel działki i przy budowie domu jednorodzinnego nie za to się nie płaci.

UWAGA! Weź odpowiednie zaświadczenie od dostawcy mediów, bo urzędnicy nie bardzo wiedzą, jak interpretować ten przepis.

Często zdarza się, że aby dostać zaświadczenie o „wystarczającym uzbrojeniu”, trzeba z dysponentem mediów podpisać umowę na dostawę prądu, wody czy gazu. Zmusza to inwestorów do podejmowania zobowiązań prawnych, gdy jeszcze nie wiedzą, czy budowa jest w ogóle możliwa!

Analiza - z kieszeni urzędu

Zgodnie z „procedurą przejściową” przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy urząd musi dla twojej działki przeprowadzić tzw. analizę urbanistyczną.

Uzbrój się w cierpliwość

Na zrobienie analizy urząd ma dwa miesiące, na wydanie decyzji o warunkach zabudowy też dwa, do tego dolicz kolejne 60 dni na wydanie pozwolenia na budowę. W ten sposób nim zaczniesz budować, może minąć pół roku. I to jest wariant optymistyczny!

Zamiast bowiem wydać decyzję o warunkach, gmina może zawiesić postępowanie na (maksymalnie) 12 miesięcy. W tym czasie ma jednak uchwalić nowy plan. Jeżeli nie zdąży, musi wydać ci zgodę na budowę. Jeżeli zdąży, ale uchwali plan, zgodnie z którym przez twoją działkę będzie przebiegać np. droga, musi wypłacić ci odszkodowanie.

Cel publiczny - bez kłopotów

Brak planów nie przeszkadza w stawianiu szkół, przedszkoli, przychodni, szpitali itp., bo te budynki to tzw. inwestycje celu publicznego. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przepisy dla nich są łagodniejsze:

- * nie obowiązuje np. zasada dobrego sąsiedztwa, można więc budynek przeznaczony na cel publiczny zbudować w szarym polu, co przy domu jednorodzinnym jest niemożliwe.

- * decyzję o pozwoleniu na budowę inwestycji celu publicznego można podważyć tylko w ciągu roku od jej wydania. Potem, nawet jeśli narusza przepisy, nie można tego zrobić.

- * ponadto uwaga, uwaga! Inwestycją celu

publicznego może być każda, nawet prowadzona przez inwestora prywatnego za jego pieniądze. Chodzi przede wszystkim o to, aby w przyszłości realizowała cele publiczne.

Listę obiektów zaklasyfikowanych w ustawie o gospodarce nieruchomościami jako cel publiczny zamyka punkt mówiący, że chodzi także o „inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach”.

Zgodnie z art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami cele publiczne to m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi wodne i linie kolejowe,
- budowa i utrzymanie dróg, lotnisk i urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę,
- budowa budynków władzy, administracji publicznej, sądów, prokuratur, szkół, szpitali itp.

„Gazeta Wyborcza” z 14 stycznia br.

KSU - twój partner w biznesie

Ciąg dalszy ze strony 2

ośrodków, takich jak: agencje rozwoju regionalnego, centra wspierania biznesu, fundacje, stowarzyszenia, kluby oraz inne organizacje przedsiębiorców i pracodawców, fundusze pożyczkowe, inkubatory przedsiębiorczości, instytuty badawczo-rozwojowe, izby gospodarcze, przemysłowo-handlowe oraz izby branżowe i rzemieślnicze, ośrodki wspierania przedsiębiorczości oraz inne organizacyjne pozarządowe. KSU to organizacje, które działają na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i nie są nastawione na osiąganie zysku (lub wypracowany zysk przeznaczają na cele statutowe).

Najbliższy gminie Tyczyn ośrodek KSU mieści się w Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Rzeszowie, ul. Szopena 51 (tel. 85-20-600). W tym samym budynku można również skorzystać z bezpłatnych usług doradczych w punktach konsultacyjno-doradczych (PKD). Szczegółowe informacje dotyczące KSU wraz z ofertą usług poszczególnych ośrodków dostępne są w internecie na stronie www.parp.gov.pl/ksu. Pytania do konsultantów PKD można zgłaszać pocztą elektroniczną do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na adres doradca@parp.gov.pl. Wszystkim przedsiębiorcom zainteresowanym rozszerzeniem działalności eksportowej polecamy również stronę www.coi.rzeszow.pl - jest to adres Centrum Obsługi Inwestora Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego.

Katarzyna Błońska

Dom energooszczędny (9)

Co w projekcie powinno być o oknach i wentylacji budynku?

Najoszczędniejszym w eksploatacji systemem wentylacji jest wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna z możliwością odzyskiwania ciepła z powietrza zużytego, ale ze względu na jej koszt inwestycyjny jest w Polsce stosunkowo rzadko stosowana; przeważnie w budynkach mieszkalnych stosujemy wentylację naturalną.

Do wentylacji budynku nie wystarczą przewody wentylacyjne w ścianach i kominy; na miejsce wywiewanego powietrza zużytego musi napływać zewnętrzne powietrze świeże.

W przypadku dawniej stosowanych okien bez uszczeltek, nawiew powietrza odbywał się przez nieszczelności okien. Teraz produkuje się w Polsce okna z wbudowanymi uszczelkami. Są one bardzo szczelne i zdecydowanie zmniejszają dopływ powietrza wentylacyjnego do pomieszczeń. Powoduje to wzrost wilgotności w mieszkaniach, skraplanie się pary wodnej na zimnych powierzchniach przegród i rozwój pleśni.

Najślabszą wentylacją występuje szczególnie na najwyższych kondygnacjach; wynika to z faktu krótkiego odcinka przewodu wentylacyjnego na najwyższej kondygnacji pod dachem.

W efekcie w wielu mieszkaniach obserwuje się rozwój pleśni; zagraża to zdrowiu mieszkańców, tym bardziej że występują przypadki uczulenia ludzi na zarodniki pleśni. W budynkach z gazo-

Pieniądze zaoszczędzone na ogrzewaniu dobrze zaizolowanego domu wykorzystaj na przyjemności.

wymi piecykami łazienkowymi szczelne okna nie tylko uniemożliwiają wentylację, ale zagrażają bezpieczeństwu użytkowników z uwagi na niepełne spalanie gazu.

Obowiązujące rozporządzenie w sprawie „Warunków technicznych” w przypadku szczelnej stolarki okiennej wymaga stosowania urządzeń do nawiewu powietrza. Należy przez to rozumieć nawiewniki w oknie (w ościeżnicy lub nadszybowe w skrzydle) lub w murze. Lansowane przez niektórych producentów okucia z tzw. mikrowentylacją nie zapewniają właściwego nawiewu powietrza.

Na rynku jest już kilka rozwiązań nawiewników dopuszczonych do stosowania i obrotu. Podrażają one nieco koszt okien o kwotę rzędu kilkuset zł na mieszkanie, a do 1000 zł na domek jednorodzinny. Za te pieniądze można jednak uniknąć rozwoju grzybów pleśniowych w domu.

Inwestor powinien domagać się więc od projektanta podania w projekcie rodzaju okien i nawiewników powietrza wentylacyjnego. Zwracajmy uwagę też na to, aby na najwyższej kondygnacji, gdzie występuje słabszy ciąg, był zwiększony przekrój przewodu wentylacyjnego.

(cdn.)

Energooszczędne użytkowanie mieszkań

Oświetlenie i urządzenia elektryczne

Oszczędne oświetlenie

- W lampach, które używa się więcej niż 1 godz. dziennie warto zainstalować świetlówki energooszczędne, które zużywają 5 razy mniej energii niż tradycyjne żarówki.

- Nie stosujemy intensywnego oświetlenia tam, gdzie nie jest ono potrzebne, np. w sypialni, łazience, przedpokoju.

- Abażury nie powinny tłumić światła.

- Wyłączajmy zbędne oświetlenie.

Energooszczędność urządzeń

Kupując elektryczne urządzenia domowe (telewizor, pralka, lodówka, odkurzacze, żelazko itp.), należy wybrać takie, które nie tylko dobrze spełniają swoje zadanie, ale także zużywa mało energii.

Czas użytkowania

Żelazka, suszarki, odkurzacze, miksery itp. należy używać możliwie krótko, ograniczając czas pobierania energii elektrycznej z sieci.

Lodówki i zamrażarki

Należy otwierać je tylko na krótką chwilę, aby nie wprowadzać do wnętrza ciepłego powietrza, które następnie agregat musi ochłodzić, zużywając dodatkową energię, za którą płacimy.

Pralki

- Należy je używać, wykorzystując w pełni pojemność bębna. Przy częściowym wypełnieniu bębna pralka pobiera tyle samo energii i wody, co przy pełnym załadunku.

- Korzystając z dobrego proszku, można pracować w niższej temperaturze.

Kto odśnieża drogi

Drogi gminne

> **Matysówka, Kielnarowa, Borek Stary, Budziwój, Biała, droga Hermanowa - Kamieniec do drogi powiatowej Tyczyn-Królka oraz**

> **Tyczyn Osiedle, Parkowa, Pułanek, Cicha, Polna, Zagrody, Hermanowa Kółko Rolnicze, Potoki, Budziwój Potoki:**

Marek Domino, tel. 22-93-195, kom. 0600-124-930, piaskarka, koparka.

> **Hermanowa Łazy, Skotnik, Leśniczówka, cmentarz, Grądkowiec, Przylasek, Budziwój ul. Nadziei:** Józef Kocur, tel. 22-99-448, ciągnik „Zetor”.

> **Droga Hermanowa - Czerwonki do granicy Borku Nowego:** Zakłady Mięsne „Herman” Kielnarowa, tel. 22-99-410.

Drogi powiatowe

> **Matysówka, Borek Stary: obwód Błażowa,** tel. 22-90-782, kom. 0604-934-994.

> **Kielnarowa, Budziwój, Hermanowa, Tyczyn:** obwód drogowy Babica, tel. 27-72-297.

Droga wojewódzka

Rzeszów Dylągówka: obwód drogowy Łańcut, tel. 22-52-666.

Przypominamy jednocześnie właścicielom nieruchomości, że ciąży na nich ustawowy obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości (za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego, położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości).

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz.622 z późn. zm.)

Światowy Dzień Chorego

Spotkanie w Hermanowej

Świętując XII Światowy Dzień Chorego 11 lutego br. w naszej parafii została odprawiona Msza św. w intencji ludzi chorych, cierpiących i ich opiekunów, w której chorzy uczestniczyli.

Po Mszy chorzy przyjęli Sakrament Chorych i spotkali się w sali parafialnej na wspólnym poczęstunku.

Był to czas dzielenia się przeżyciami, wspomnieniami, wspólnego śpiewania czy nawet prezentacji własnej twórczości (obok publikujemy wiersz jednej z uczestniczek spotkania). Można też było oglądać kroniki Parafialnego Koła Caritas.

Na tę uroczystość przybyła pani Maria Hadała, pielęgniarka środowiskowa, za co serdecznie dziękujemy.

Natomiast chorych, którzy nie mogli przybyć na tę uroczystość odwiedziła młodzież zanosząc własnoręcznie wykonane laurki, pamiątkowe obrazki i słodycze.

Rozważania o zdrowiu

Wszyscy na coś chorujemy, nie ma ludzi doskonale zdrowych. Życzymy zdrowia na pierwszym miejscu i myślimy, że jest ono najważniejsze. Ale są ludzie o marniejszym zdrowiu, którzy wiele dobrego robią dla innych. Choroba wcale nie musi być karą i wcale chory nie musi być nieszczęśliwy. Wielu ludzi właśnie choroba skierowała ku głębszemu, lepszemu życiu, wyrwała z pęt nałogu, przyniosła zastanowienie i opamiętanie.

Wspaniale, gdy w zdrowym ciele zdrowy duch. Trzeba dbać o jedno i drugie. Bardzo często sami rujnujemy swoje zdrowie. Bardzo ważna jest higiena życia, właściwy sposób odżywiania, odrzucenie tego co nam szkodzi, troska o właściwe funkcjonowanie organizmu. Czy nie trzeba coś zrobić z naszym trybem życia - zagonionym, nerwowym. Nie mówmy, że to od nas nie zależy i nic nie da się zrobić. To nieprawda - winni jesteśmy my. Czy mądrze robimy, że bierzemy na swoje barki za dużo pracy, by mieć więcej pieniędzy, a potem płacimy za to szczęściem rodziny i własnym? Co nam daje ciągle siedzenie przed telewizorem zamiast ruchu na świeżym powietrzu, czasu poświęconego swoim bliskim?

A troska o nasze zdrowie psychiczne. Ile błędów tu popełniamy! Czy nie potrzeba nam więcej ciszy, spokoju,

Już po raz ósmy Parafialny Zespół Caritas zorganizował tego typu spotkanie. Mimo niesprzyjających warunków pogodowych obecność tak wielu osób świadczy o potrzebie organizowania takich spotkań

Marta Leniart

Parafialny Zespół Caritas z Hermanowej serdecznie dziękuje **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** za przekazanie środków, dzięki którym dzieci i młodzież w okresie jesienno-zimowym mogła i może przyjemnie spędzać czas na różnych formach zajęć.

Serdeczne podziękowania kierujemy dla **pani Teresy Bober** - Przewodniczącej GKRP, za przyjęcie zaproszenia i uczestnictwo w spotkaniu noworocznym zorganizowanym dla dzieci i młodzieży w dniu 22 stycznia br. przez nasz Zespół Caritas.

Dzień Chorego

Maria Domino

Spotkanie było piękne i tylko żal nam tego, że raz do roku obchodzi się Dzień Chorego. Przepiękne nabożeństwo i tym się ten dzień wślawił, gdy kapłan Hostią świętą każdego błogosławił.

A wonia kadzidła wszyscy się upajali przed Bożym Majestatem w wielkiej pokorze klękali. A potem śpiew i gościna - same pyszności. A wkoło tych chorych, jak na weselu gości.

Księdza Proboszcza chorzy, serdecznie pozdrawiają a wszystkim organizatorom wielkie Bóg Zapłać składają. Życząc abyście w zdrowiu sto lat przeżyli i takie spotkania chorym robili.

Hermanowa, 11 lutego 2004 r.

uśmiechu, życzliwości? Czy obcowanie z Bogiem, z przyjaznymi ludźmi i z przyrodą nie jest balsamem dla naszej duszy? Czy nie zagraża nam lekomania? Cemu nie korzystać z medycyny naturalnej lub innych metod mniej szkodliwych? I czemu mądrzy jesteśmy dopiero po szkole... A może można wielu rzeczom zapobiec. Oto kilk rad i sentencji o życiu i szczęściu.

- Ciesz się zdrowiem!

- Człowiek jest tyle wart, ile może dać drugiemu.

- Gdy obdarzamy innych, dobro pomnaża się w naszych rękach.

- Więcej szczęścia jest w dawaniu niż

w braniu, bo możemy cieszyć się radością z innymi.

- Na dobrą starość trzeba sobie zapracować.

- Lepiej smakuje kawałek razowego chleba spożywany z ludźmi we wspólnocie niż najlepszy tort jedzony w samotności.

Łatwo mówić o pogodzeniu się z chorobą, cierpieniem, gdy nas nic nie boli. Nie sposób jednak przejść obojętnie obok tych, których to dotyczy; nie wspomóc w potrzebie, wysłuchać, obdarzyć dobrocią.

Z okazji XII Światowego Dnia Chorego życzenia dla chorych składa pielęgniarka rodzinna

Maria Hadała

Z bibliotecznych statystyk

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie oraz jej filie w Borku Starym, Budziwoju, Hermanowej, Kielnarowej w roku sprawozdawczym 2003 wzbogaciły swoją ofertę czytelniczną o 1243 nowości wydawnicze; łączny koszt ich zakupu to kwota blisko 20 tys. zł. Mijający zatem rok był dla bibliotek bardzo łaskawy w porównaniu do lat ubiegłych.

O pracy bibliotek świadczy ilość wypożyczonych książek, udostępnionych informacji oraz liczba zapisanych czytelników.

Tak oto przedstawiały się nasze statystyki:
stan księgozbiorów

Tyczyn	23446 książek
Borek Stary	7881 książek
Budziwój	10741 książek
Hermanowa	10499 książek
Kielnarowa	12910 książek

liczba wypożyczanych książek na zewnątrz

Tyczyn	- 37746 pozycji
filie wiejskie łącznie	- 332919 pozycji.

W roku sprawozdawczym 2003 do bibliotek naszych zapisało się łącznie 2735 czytelników.

W grupie tej, młodzież ucząca się w szkołach podstawowych, gimnazjum, liceum stanowi liczbę 1804; jest to zatem grupa najliczniejsza. Oprócz niej do bibliotek zapisało się 207 studentów, 257 pracowników umysłowych oraz 467 osób innych zawodów, bezrobotnych, emerytów.

W 2003 r. Czytelnicy częściej sięgali po literaturę sensacyjną, fantastyczną, pamiętniki oraz literaturę faktu.

Oprócz wypożyczeń książek na zewnątrz, biblioteki w naszej gminie prowadzą działalność informacyjną, związaną jest ona z pracą Czytelni. Tutaj Czytelnicy, głównie młodzież i studenci, korzystają na miejscu z księgozbioru podręcznego. W roku 2003 udzielono w Czytelni 7430 informacji, wypożyczając przy tym ponad 19 tys. książek.

Od kilku lat obserwujemy, iż zbiorzy Czytelni cieszą się coraz większą popularnością. Myślę, że związane jest to z tym, że mieszkańcy postrzegają nasze placówki już nie tylko jako miejsce, gdzie można pożyczyć książkę, ale również jako miejsce, w którym można uzyskać wiele potrzebnych informacji i materiałów, a także skorzystać z prasy (w Tyczynie prenumerujemy 13 tytułów, w filiach wiejskich po 7). Dużą rolę odgrywa też fakt, że książki są

drogie i nie wszyscy mogą sobie na ich zakup pozwolić.

Oprócz gromadzenia i wypożyczania książek oraz pracy czytelnicy, biblioteki prowadzą też pracę kulturalno-oświatową, której celem jest zainteresowanie czytelnika (szczególnie tego młodego) książką oraz promowanie czytelnictwa.

W roku ubiegłym, biorąc pod uwagę te zadania, zorganizowaliśmy spotkania z następującymi autorami książek: Wandą Chotomską, Andrzejem Grabowskim, Zbigniewem Domino, Stanisławą Kopiec, ks. Robertem Szteligą, Anną Mirosławą Nowak. Biblioteka nasza brała również udział w tzw. „Jesieni Literackiej Pogorza”.

Dużą uwagę w naszej pracy przywiązujemy do spotkań z dziećmi, szczególnie tymi najmłodszymi - przedszkolaczkami oraz uczniami kl. 0 i I-IV szkół podstawowych. Dla nich organizujemy wycieczki do biblioteki, konkursy i lekcje biblioteczne, pasowania na czytelnika.

W roku ubiegłym rozpoczęliśmy proces komputeryzacji naszych zbiorów (niestety na razie w Tyczynie) w oparciu o program SOWA. Do chwili obecnej umieściliśmy w katalogu elektronicznym prawie 3,5 tysiąca pozycji książkowych. Prace związane z komputeryzacją naszego księgozbioru są bardzo żmudne, ale pełny katalog komputerowy w sposób znaczny ułatwi pracę naszym czytelnikom, a także bibliotekarzom. W pracach związanych z komputeryzacją pomocne nam są katalogi WiMBP w Rzeszowie, Przewodnik Biblioteczny - BN oraz stałe łącze internetowe (1 stanowisko) i Słownik Hasel Przedmiotowych.

Alicja Kustra

Książki o Tyczynie

W Urzędzie Gminy i Miasta w Tyczynie, pok. 25 (I piętro), można kupić książki o Tyczynie i innych miejscowościach naszej Gminy.

Są to:

- „**Tyczyn - dziedzictwo kulturowe**” (2003), praca zbiorowa; cena 15 zł,

- „**Akt fundacyjny Klasztoru OO. Dominikanów w Borku Starym**” (2004), przełożył i opracował O. Pius M. Bełch; cena 8 zł,

- „**Z dziejów Sanktuarium w Borku Starym k. Rzeszowa**”, autorzy: O. Pius M. Bełch, M. Nikiel, B. Stopyra, A. Jaśkiewicz, O. S. Płaszczycza; cena 10 zł,

- „**Ludwik Wodzicki - ziemianin z Tyczyna**”, autor Sławomir Wnęk; cena 7 zł,

- „**Dzieje parafii Tyczyn**”, autor ks. Franciszek Malak; cena 15 zł,

- „**Tyczyn i okolice**” (2003), autorka Barbara Samolewicz; cena 15 zł.

- **Mapa województwa podkarpackiego (2003)**, cena 7 zł.

Gminne Centrum Informacji

czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 18.30, a w soboty od 9.00 do 14.00, tel. 22-91-885.

Gminne Centrum Pracy

zaprasza od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30, tel. 22-91-885.

Posiedzenia komisji

W dniach 19 i 20 lutego br. obradowały komisje Rady Miejskiej w Tyczynie.

19 lutego, Komisja Oświaty, Kultury i Zdrowia miała w porządku obrad następujące tematy:

- podział subwencji oświatowej dla poszczególnych szkół w 2004 r.,
- organizacja i finansowanie dojazdów uczniów do szkół,

- organizacja wypoczynku w czasie aktualnie trwających ferii zimowych,
- przyjęcie planu pracy na 2004 r.

Obradująca 20 lutego Komisja Finansów i Gospodarki wysłuchała informacji doradcy ODR - Anieli Ostrowskiej związanej z dopłatami obszarowymi dla rolników, zapoznała się z realizacją inwestycji sieciowych i drogowych w 2003 r., ustaliła swój plan pracy na rok 2004.

Niebawem komisje zbiorą się ponownie, by - przed sesją Rady Miejskiej - zaopiniować projekt budżetu gminy na 2004 r.

INES Sp. z o.o. istnieje od 18 stycznia 1990 r.. Od 11 grudnia 2001 r. działa jako INES Sp. z o.o., zaś od 1 stycznia 2003 r. przeniosła swoją siedzibę do Budziwoja na ul. Jana Pawła II 138 D.

INES Sp. z o.o. zajmuje się organizacją wyspecjalizowanej sprzedaży określonego towaru lub asortymentu, a w szczególności materiałów opatrunkowych oraz artykułów higieny osobistej. Firma została wyodrębniona ze struktur handlowych firmy **BELLA RZESZÓW Sp. z o.o.** W chwili obecnej w biurze obsługi klienta firmy **INES Sp. z o.o.** zatrudnionych jest pięć osób oraz cztery osoby na stanowiskach kierowców-sprzedawców. Prezesem Zarządu jest Pan Wojciech Kozimor.

W roku 2002 Spółka **INES** podjęła współpracę ze Spółką Akcyjną Toruńskie Zakłady Materiałów Opatunkowych w zakresie dystrybucji jej produktów. Spółka funkcjonuje jako jeden z podmiotów sieci sprzedaży MATOPAT. Zadaniem spółki jest kompleksowa obsługa w zakresie zaopatrzenia i rozliczania związanego z refundacją przez Narodowy Fundusz Zdrowia środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych przeznaczonych dla osób ze średnimi i ciężkimi problemami urologicznymi, w szczególności z dostawą wyżej wymienionych środków refundowanych bezpośrednio do pacjenta. Nazwa spółki **INES** stanowi „lustrzane odbicie” marki materiałów pomocniczych SENI przeznaczonych dla osób z problemami urologicznymi. Są to pieluchomajtki i pieluchy anatomiczne, a także kosmetyki SENI do pielęgnacji skóry wrażliwej i podatnej na czynniki drażniące, przeznaczone w szczególności dla przewlekle chorych i osób starszych.

Zakres usług spółki obejmuje wszystkich ubezpieczonych zamieszkujących teren województwa podkarpackiego. Firma zapewnia terminowe dostawy środków pomocniczych (pieluchomajtki) bezpośrednio pod wskazany adres - do domów klientów lub do Domów Pomocy Społecznej a także do wyznaczonych aptek na terenie województwa lub innych Punktów Refundacji. Zamówienie realizowane jest na podstawie wniosku o wydanie środka pomocniczego i leczniczego środka technicznego dla ubezpieczonego w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W ofercie sprzedaży firmy **INES** znajduje się również asortyment linii BELLA - podpaski, wkładki, chusteczki higieniczne, papier toaletowy, ręczniki papierowe, kosmetyki dla dzieci i niemowląt, pieluszki dla dzieci NEW BORN. Zamó-

Promujemy lokalną przedsiębiorczość

wienia na wyżej wymieniony towar można składać telefonicznie lub zakupić je bezpośrednio u Van SELLERA - sprzedawcy z samochodu. Do dyspozycji aptek i pacjentów przez całą dobę pozostaje bezpłatna infolinia 0 800-10-00-57, dzięki której chorzy mogą zamawiać realizację wniosków z dostawą do domu pacjenta.

Oprócz infolinii zamówienia przyjmowane są za pośrednictwem internetu (głównie od aptek) i fax'em. Firma planuje uruchomienie sklepu internetowego materiałów medycznych z dostawą do domu pacjenta.

Realizacja zamówień przyjmowanych przez infolinię odbywa się przy udziale dwóch grup pracowników. Najpierw są one rozpisywane przez pracowników Biura Obsługi Klienta według harmonogramu tras. Następnie bezpłatnym dostarczeniem zamówionego towaru zajmują się Van SELLERZY (kierowcy sprzedawcy). W chwili obecnej województwo podkarpackie obsługiwane jest przez 3 Van SELLERÓW.

Dotychczasowe doświadczenia w terminowej organizacji dostaw materiałów pomocniczych do pacjenta spowodowały powierzenie **INES Sp. z o.o.** w roku 2004 przez TZMO S.A. obsługi wo-

jewództwa świętokrzyskiego i małopolskiego. W związku z tym planowany jest zakup dodatkowych środków transportu nowoczesnego wyposażenia Van SELLERÓW w przenośne zestawy komputerowe oraz sprzętu komputerowego dużej mocy (serwer) wraz z oprogramowaniem. W związku z rozszerzeniem działalności na województwo świętokrzyskie i małopolskie **INES Sp. z o.o.** planuje w 2004 roku utworzyć dodatkowo 8 miejsc pracy.

INES Sp. z o.o. z powodzeniem uczestniczy w programach rozwoju, skierowanych do Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Uzyskano dotację z Funduszu Dotacji Inwestycyjnych PHARE 2000 umożliwiającą zakup wyposażenia dla Van SELLERÓW czyli przenośnych zestawów komputerowych. W każdym zestawie znajduje się kasa fiskalna wraz z drukarką, komputer kieszonkowy typu IPAQ wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem.

Nowoczesne rozwiązania w technice sprzedaży zastosowane przez **INES Sp. z o.o.** w roku 2003 przyczyniły się do zaproszenia firmy do udziału w konkursie INNOWATOR PODKARPACIA 2003.

Justyna Socha

Burmistrz Gminy Tyczyn
Kazimierz Szczepański

przyjmuje mieszkańców gminy
w każdy poniedziałek w godzinach
od 8.00 do 15.30 (I piętro).

Dyżur Przewodniczącego
Rady Miejskiej

Antoniego Jonkisz
odbywa się w każdy pierwszy
poniedziałek miesiąca w godz.
11.00-14.00 pok. 27
(I piętro UGiM).
Najbliższy dyżur 1 marca 2004 r.

Marketing w małych firmach (3)

Zmiany w otoczeniu rynkowym, zapoczątkowane w 1990 r., wywołały określone procesy dostosowawcze przedsiębiorstw do nowych warunków działania i doprowadziły do szybkiego, znaczącego wzrostu liczby podmiotów w handlu. Najliczniejszą grupę stanowiły jednostki prowadzone przez osoby fizyczne. Adaptacja poszczególnych przedsiębiorców do nowej sytuacji zależała od umiejętności wyboru najkorzystniejszego sposobu działania oraz okresu rozpoczęcia działalności w warunkach aktualnie prowadzonej polityki gospodarczej państwa. Zdolność dostosowania się przedsiębiorców do nowych realiów oraz umiejętność wykorzystania sprzyjających warunków poddano badaniu pod kątem okresu założenia sklepu, zakresu działania i specjalności oferowanych produktów, a także ze względu na motyw, jakimi kierowali się przedsiębiorcy rozpoczynający pracę na własny rachunek.

W badaniu jako przestrzeń czasową powstania sklepu przyjęto poszczególne lata od 1990 do 2002 r. oraz przedział czasowy do 1989 r. Korzystnym okresem do założenia sklepu okazał się okres do 1989 roku, a także lata 1990 - 1992, a później lata 1997 i 1998, kiedy to powstało po 2 sklepy każdego roku. W roku 1996 i 1999 powstał na terenie naszej gminy tylko 1 nowy sklep, a w pozostałych latach nie odnotowano otwarcia żadnej nowej placówki handlowej.

Na początku lat 90. do założenia sklepu zachęcały przedsiębiorczych ludzi korzystne warunki ekonomiczne. Ważną rolę w tworzeniu tych warunków pełniło zwolnienie z podatku obrotowego i dochodowego osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych z tytułu uruchomienia nowej działalności handlowej. Sprzyjająca rozwojowi handlu okazała się także proimportowa polityka (do 1992 r.) ze względu na niskie cła na towary żywnościowe i wyłączenie ich części z opłat celnych. Dlatego też zwiększenie udziału artykułów pochodzenia zagranicznego w obrocie było bardziej opłacalne w branżach żywnościowych, biorąc pod uwagę zarówno preferencje celne, jak też większe możliwości szybszego zbytu. Duże możliwości tworzenia konkurencyjnej oferty towarów pochodzenia zagranicznego, przy niższych kosztach w porównaniu z relatywnie wysokimi nakładami ponoszonymi na krajową produkcję, spowodowały przepływ części kapitału z działalności wytwórczej do handlowej. Zachowa-

nie takie było przejawem bezpiecznej strategii w sytuacji niepewnej koniunktury, zachwianych rynków i niestabilnej polityki gospodarczej państwa.

Narastająca bariera popytowa, będąca efektem działań stabilizacyjnych państwa, oraz większe trudności w kompletowaniu atrakcyjnej, i konkurencyjnej cenowo oferty towarowej, wymuszał u przedsiębiorców decyzje dokonywania zmian w strukturze asortymentowej obrotu. Otwierając sklep rzadko który przedsiębiorca decydował się na prowadzenie sklepu wyłącznie z artykułami spożywczymi. Dominująca część przedsiębiorców oferowała w swoim sklepie także artykuły chemii gospodarczej - środki czyszczące i higieny osobistej. W 28% analizowanych sklepów kupić można także gazety i czasopisma, a 43% ogółu sklepów wzbogaciło swą ofertę o nasiona, doniczki, kwiaty, szkło, wyroby metalowe, wyroby monopolowe lub paszę dla zwierząt. Podyktowane to było chęcią lepszego zaspokojenia potrzeb klientów, zapewnienia sobie wyższych dochodów oraz potrzebą dywersyfikowania ryzyka związanego z niepewnością i niestabilnością gospodarki.

Motywy, jakimi kierowali się obecni właściciele sklepów, by założyć sklep spożywczy na danym terenie były różne. W przygotowanej ankiecie sprecyzowano kilka możliwych odpowiedzi, z których każdy przedsiębiorca mógł wskazać wg niego 3 najważniejsze i uszeregować od najważniejszej do najmniej ważnej. 14 ankietowanych osób wskazało tym sposobem 42 odpowiedzi, wśród których najczęściej wymienianym powodem była konieczność wynikająca z braku stałego zatrudnienia - 64% przedsiębiorców wskazało tę właśnie odpowiedź. Równie ważna była możliwość uzyskania wyższego dochodu (57%), możliwość decydowania o własnej pracy (52%) oraz sytuacja rynkowa sprzyjająca otwarciu sklepu, którą kierowała się połowa respondentów.

Zarówno kobiety jak i mężczyźni najczęściej wymieniali jednak brak zatrudnienia za motyw przewodni i zgodnie stawiali go na pierwszym miejscu przy podejmowaniu decyzji o założeniu sklepu. Nie mniej ważna okazała się także możliwość uzyskania wyższego dochodu. Na drugim i trzecim miejscu najczęściej pojawiały się możliwości decydowania o własnej pracy.

(cdn.)

Urszula Stachurska

Tyczyn - różne punkty widzenia

Ciąg dalszy ze strony 4

lokalnej historii, kolekcjoner, pasjonat i animator życia kulturalnego w Tyczynie (dzięki niemu powstało m.in. Muzeum Regionalne) był także odkrywca bodaj najcenniejszej w Polsce polichromii żydowskiej kuczki (rytualnego pomieszczenia, w którym w czasie jednego z największych świąt żydowskich - Święta Sukkot spożywa się posiłki, odmawia modlitwy czy przyjmuje gości). O wartości i znaczeniu tego odkrycia pisze z kolei Zbigniew Jucha, szef rzeszowskiej delegatury Służby Ochrony Zabytków. Wspomniane rozdziały wzbogacają wiedzę i historyków i miłośników regionu - pozwalają bowiem uzmysłowić sobie, co z krajobrazu i atmosfery dawnego Tyczyna się zachowało czy jakie zmiany nastąpiły.

Jednak swoistym novum i dodatkową wartością prezentowanej publikacji jest próba ukazania, jak dla teraźniejszości i przeszłości wykorzystać przeszłość. O tym mówi tekst Barbary Tondos i Jerzego Tura „Tyczyn w spojrzeniu historyka sztuki”, w którym autorzy stwierdzają na wstępie, że pokazując walory i niedostatki zabudowy i przestrzeni miejskiej miasta chcą także przedstawić pomysł „idealnie przeprowadzonej sanacji” - idealnie, czyli „bez liczenia się z aktualnymi uwarunkowaniami ekonomicznymi i administracyjnymi, bo te są zmienne”. Opinia historyków sztuki o mieście jest zaś taka: „miasto zaskoczyło nas urodą, chociaż ukrytą pod warstwą braku ładu, braku koncepcji, pomysłu na życie”.

Jak przywrócić urodę miasta zastanawiają się z kolei Leszek Humiecki („Rewaloryzacja starego miasta w Tyczynie”) oraz Inga Kunysz i Jan Malczewski („Ochrona konserwatorska gminy Tyczyn”). Tego typu ujęcie - dalekie od ilościowościowych laurów, obrazujące zarówno bogactwo gminy, jak i stojące przed nią problemy w zakresie ochrony swojego dziedzictwa kulturowego należałoby propagować.

Jedynym zgrzytem konsekwentnego planu wydawniczego wydaje się rozdział poświęcony kościołowi parafialnemu, który bardziej nadawałoby się do opracowania stricte naukowego.

Elżbieta Kensy
„Podkarpacie” nr 6

Urząd też może pomóc

Urzędy pracy dla wielu bezrobotnych są jedyną szansą znalezienia zatrudnienia, szczególnie w małych miastach, miasteczkach i wsiach. Mamy tutaj do wyboru wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, które bezpośrednio zajmują się bezrobotnymi i osobami poszukującymi zatrudnienia. Nowością ostatniego czasu są gminne i miejskie centra informacji.

Do tzw. Centrów Informacji zgłaszają się przede wszystkim młodzi ludzie chcący zmienić zawód i doskonalić kwalifikacje zawodowe. Zgodnie z założeniami placówki te powinny dysponować danymi o ofertach pracy, możliwościach podjęcia działań o charakterze wolontariackim, zawodach, szkołach i instytucjach szkolących, warunkach i procedurach uruchamiania własnej działalności gospodarczej. W centrach można poznać prawa i obowiązki bezrobotnego, mają one adresy urzędów pracy i innych organizacji świadczących pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.

Dla absolwentów rejestrujących się w takich urzędach i centrach organizowane są także warsztaty prowadzone przez psychologów, którzy uczą pisać CV, listy motywacyjne, przygotowania i zachowanie się podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Psycholodzy dysponują także testami psychologicznymi, które określają przydatność danej osoby do określonego zawodu. Absolwenci mogą ubiegać się o kursy doszkalające. Mają one najczęściej charakter jednodniowych sesji, na których przekazuje się najbardziej przydatne informacje. Szkolenia są organizowane i finansowane przez urząd pracy, który pisemnie zawiadamia o kursie. Pomocne są także kluby pracy (tzw. sklepy z pracą) dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Zajęcia pomagają osobom w różnym wieku znaleźć się na rynku zatrudnienia. Prowadzone są przez doradców zawodowych. Ich zadaniem jest przygotowanie bezrobotnego do pisania dokumentów, składania ofert, rozmów z pracodawcą, ale także sposobów szukania pracy.

Warto wiedzieć, że urzędy pracy w każdym województwie oprócz programów rządowych (np. „Pierwsza Praca”) mają własne projekty, które pomagają bezrobotnym w znalezieniu zajęcia. Najczęściej są one finansowane ze środków rządowych i gminnych, ale często powstały dzięki programom Unii Europejskiej (Sokrates, Leonardo da Vinci, PHARE 2001, 2001, 2003).

Osoby zainteresowane pracą powinny często osobiście lub przez Internet szukać informacji o tych przedsięwzięciach lokalnych i ogólnopolskich, którymi zajmują się urzędy pracy. Poznanie zasad projektu, zgłoszenie się do urzędu, udział w szkoleniach, a także bezpośrednie rozmowy z doradcami mogą sprawić, że staną się one uczestnikami jednego z takich programów. W wielu wypadkach bezrobotni mogą dzięki funduszom unijnym zostać przedsiębiorcami z prawdziwego zdarzenia.

Więcej obecnie w Polsce jest prywatnych biur pośrednictwa pracy, które zlokalizowane są w centrach dużych miast i osiedli. Powstają biura, które oferują pracę czasową. Po zgłoszeniu się danej osoby jest ona umieszczana w bazie danych (wcześniej trzeba wypełniać odpowiednie dokumenty). Pracę czasową można znaleźć od razu, jeżeli będzie się miało szczęście. Najczęściej jednak trzeba czekać na telefon pośrednika i zgłosić się ponownie do biura, które za nas załatwi wszelkie formalności i skieruje nas do zajęcia odpowiadającego naszym kwalifikacjom i umiejętnościom.

Na podstawie „Gazety Prawnej”

Oprac. Marta Opiola

Harmonogram wymiany dowodów osobistych

Do 31 marca 2004 r.	wydane w latach	1962 - 1972
Do 31 grudnia 2004 r.	wydane w latach	1973 - 1980
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r.	wydane w latach	1981 - 1991
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r.	wydane w latach	1992 - 1995
Od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.	wydane w latach	1996 - 2000.

Wniosek o wydanie nowego dowodu osobistego należy składać osobiście - w Urzędzie Stanu Cywilnego (UGiM) w Tyczynie, pok. 31, II piętro.

Do złożenia wniosku niezbędne są:

- 2 zdjęcia (lewy półprofil),
- odpis aktu urodzenia (kawaler, panna),
- odpis aktu małżeństwa (żonaci, mężatki, wdowcy, wdowy, rozwiedzeni),
- wypełniony formularz wniosku,
- potwierdzenie wpłaty dokonanej w kasie UGiM w wysokości 30 zł.

Jeśli szukasz pracy ...

Stanowisko oferowane	numer oferty
- opiekunka dziecięca	352
- pomoc stolarza	345
- mechanik-ślusarz	344
- kelnerka	372
- przedst. handlowy-sprzedawca	341
- lekarz rodzinny	340
- lekarz neurolog	343
- nauczyciel języka angielskiego	336
- samodzielny księgowy	335
- osoba do obsługi klienta	334
- szwaczka	331

Komunikat Powiatowego Urzędu Pracy

Osoby pobierające zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne proszone są o zgłaszanie się do PUP ul. Partyzantów 1a, pok. 6 w godz. 8.00 - 14.30, po odbiór informacji o osiągniętych dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy - PIT-11.

* * *

3 marca 2004 roku o godz. 11.00 w Gminnym Centrum Informacji odbędą się warsztaty „Aktywność na rynku pracy”. Skierowane są one do ludzi aktywnie poszukujących pracy. W czasie zajęć będzie poruszana tematyka pisania dokumentów aplikacyjnych, zachowania się podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Ponadto będzie mowa jak należy czytać ogłoszenia o pracę i jak jej szukać na stronach internetowych. Na miejscu będzie można napisać dokumenty potrzebne do złożenia u pracodawcy, jak również skorzystać ze sprzętu znajdującego się w GCI.

Warsztaty będą prowadzone przez **Rafała Kuronia** - wicedyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie. Wszystkich zainteresowanych wzięciem udziału w tych zajęciach prosimy o zgłaszanie się osobiście do GCI w Tyczynie, ul. Rynek 25 lub telefonicznie 22-91-885, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 18.30 i w soboty od 9.00 - 14.00.

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w warsztatach.

Doradca zawodowy radzi

Doradztwo zawodowe w Polsce we współczesnej postaci jest efektem transformującej się gospodarki i pojawiło się w odpowiedzi na aktualne potrzeby i wyzwania nowej gospodarki rynkowej i rynku pracy. Mimo, że poradnictwo zawodowe nie jest pojęciem nowym nabrało nowych znaczeń w dynamicznie

zmieniającym się otoczeniu. Potrzeba konkretnych rozwiązań i nowej pragmatyki działania w kontekście dotychczas nieznanych lub zaledwie przeżytych problemów sprawiły, że poradnictwo zawodowe opuściło swoje teoretyczne ramy i zmuszone zostało poszukiwać własnego modelu społecznej użyteczności i miejsca w strukturach lokalnych. Zadania w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy pewnym stopniem realizowane są przez system oświatowy, jednak nie wszystkie szkoły na szczeblu ponadpodstawowym program taki posiadają i wykonują, albo realizowany jest w wybranych aspektach lub fragmentarycznie. W ten sposób na rynek pracy wychodzi młodzież słabo wyposażona w podstawowe umiejętności poruszania się na tym rynku i promocji własnej osoby. Obecna idea rozwijania systemu poradnictwa zawodowego zakłada, aby działał on jak najbliższy klientowi w jego otoczeniu lokalnym i obejmował swoim zasięgiem jak największą grupę beneficjentów. Doradcy zawodowi na bieżąco monitorują i diagnozują potrzeby lokalnego rynku pracy, swoją ofertę usługową tworząc pod określone problemy i w odpowiedzi na zapotrzebowanie społeczne. Oprócz tego tradycyjnie pomagają ukierunkować aktywność na rynku pracy, przygotować się do spotkania z pracodawcą, sporządzić dokumenty aplikacyjne. Ośrodki te powinny działać także jako ogniwo pośredniczące w relacjach pomiędzy pracodawcami a pracownikami. Współpraca ta powinna obejmować elementy właściwej edukacji w zakresie pożądanych postaw na rynku pracy i w środowisku pracy. Te i inne usługi będzie proponować poradnictwo zawodowe w Gminnym Centrum Informacji w Tyczynie dla swoich mieszkańców i dla wszystkich, którzy przyjdą tu po pomoc. Ośrodek będzie prowadził spotkania grupowe i indywidualne, szkolenia i warsztaty dla osób poszukujących pracy, których tematyka będzie na bieżąco modyfikowana i dostosowywana do zgłaszanych potrzeb. W ośrodku osoby bezrobotne i poszukujące pracy będą mogły skorzystać z porad psychologa.

Adres; Tyczyn ul. Rynek 25
Godziny pracy Centrum
od poniedziałku do piątku

w godz. od 7.30 do 18.30

sobota w godz. od 9.00 do 14.00.

Porady psychologiczne

poniedziałek, środa i piątek

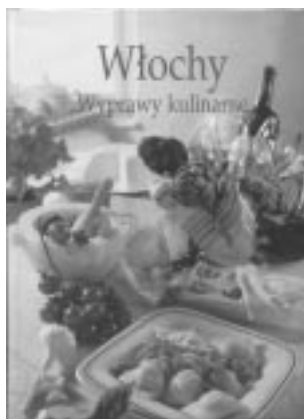
w godz. 11.00 do 13.00.

Elżbieta Wisz

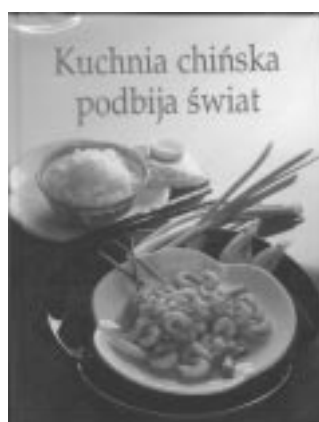
Półka z książkami

W dzisiejszej półce z książkami chciałam zachęcić Czytelników (głównie chyba Czytelniczki) do zwrócenia uwagi na książki z dziedziny kulinariów. Wiele z nich jest atrakcyjnych ze względu na treść oraz na cenę. Oto one:

„**Włochy - wyprawy kulinarne**” - H. Döbbelina oraz „**Kuchnia chińska podbija świat**” - W. Reicherta i E.H. Lin, obie książki wydane przez „Firmę Księgarską Jacek i Krzysztof”, zawierają każda po-

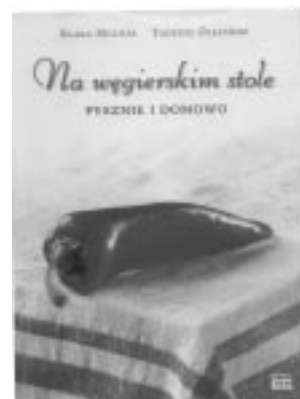

nad 70 przepisów z fotografiami, które dodatkowo wprowadzają w krainę smaku i opisują zwyczaje kulinarne prezentowanych państw. Znajdujemy w nich regio-

nalne przyprawy, napoje i smakołyki, zrozumimy dlaczego Chińczycy tak dbają o jakość produktów kulinarnych, a Włosi udowodnią, że spaghetti nie jest ich reprezentatywną potrawą.

„**Na węgierskim stole**” - to kolejna ciekawa pozycja, tym razem rozsławiająca kuchnię węgierską, napisali ją K. Molnar i T. Olszański, zaś wydawcą było Studio Emka. Kolorowe fotografie i szczegółowe przepisy ze sposobem wykonywania dań wprowadzają nas w aromatyczny i egzotyczny świat kuchni węgierskiej. Ciekawostką jest zamieszczony na samym początku mały słownik kulinarny, z którego np. możemy się dowiedzieć, że to co w Polsce nazywamy gulaszem tak napraw-

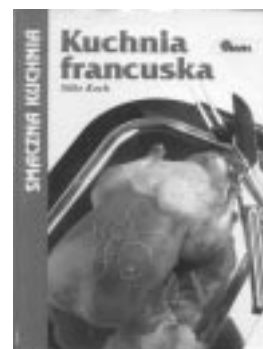

dę nim nie jest. Dania „umieszczone” na poszczególnych stronach wyglądają tak apetycznie, że niemalże zmuszają do wypróbowania chociaż części przepisów. Myślę, że każda z trzech prezentowanych książek będzie świetnym prezentem dla „piękniejszej połowy społeczeństwa”, oczywiście zainteresowanej sprawami kulinarnymi.

Skoro jesteśmy przy kuchniach świata, warto jeszcze zwrócić uwagę na książki wydane nakładem wydawnictwa „Marex”, każda w cenie 8 do 9 zł. Oto one: „**Kuchnia grecka**” A. Kaipi i „**Kuchnia francuska**” S. Koch. Zarówno francuska, jak i grecka kuchnia mają swoich zwolenników, jak i przeciwników. Posiłek dla

Francuzów i Greków jest nie tylko okazją do zaspokojenia głodu, ale także do spo-

tkać w kręgu znajomych i rodziny, dlatego nigdy nie bywa jadeny w pośpiechu. Smacznego!

Alicja Kustra

Szczyt antyglobalistów - IV Światowe Forum Społeczne w Bombaju

W styczniu odbył się w Bombaju zlot ponad 100 tys. antyglobalistów. Była to już czwarta impreza tego typu - poprzednie odbyły się w Brazylii (Porto Alerete). W trakcie debat można było zauważyć, że zarysowała się zmiana postawy głównych ruchów społecznych i obywatelskich uczestniczących w dyskusji na temat skutków globalizacji. Aktualnie powszechnie podkreśla się, że nie są już oni przeciwko nowoczesności, pragną jednak, aby globalizacja miała "ludzką twarz". Mimo, że obecnie często już można słyszeć określenie "jesteśmy alter-globalistami", uczestnicy szczytu z entuzjazmem przyjęli tezy J. Stiglitz, laureata Nobla 2001, który stwierdził, że neoliberalna polityka globalizacji prowadzi do wzrostu przemocy na świecie. Natomiast pogłębiająca się biegunowość ekonomiczna, brak bezpieczeństwa socjalnego, wycofywanie się rządów z programów pomocowych i ekspansja kapitału spekulacyjnego, powodują zniszczenie gospodarcze i napięcia społeczne. Czołowi kontestatorzy ruchów antyglobalnych, m.in. J. Stiglitz, G. Soros i J. Gray udowadniają, że realizacja reform gospodarczych i społecznych, zgodnie z wytycznymi technokratów międzynarodowych instytucji finansowych, okazuje się mało skuteczna.

Trzy szkoły poglądów na temat skutków globalizacji

Iwona Masłyk z Uniwersytetu Rzeszowskiego charakteryzuje trzy szkoły poglądów na temat skutków globalizacji.

Pierwszą reprezentują entuzjaści globalizacji. Twierdzą, że oznacza ona nową epokę w dziejach ludzkości. Globalizację uznają jako główne i dominujące zjawisko, które kształtuje współczesne stosunki międzynarodowe. Wśród entuzjastów globalizacji powszechne jest przekonanie, że gospodarka światowa jest obecnie bardziej pozytywnie zintegrowana niż kiedykolwiek, choć nie do końca zgadzają się co do tego, na ile jest ona rzeczywiście globalna. Entuzjaści globalizacji podkreślają, że wzajemna współpraca (outsourcing) i wykorzystanie zintegrowanych systemów informatycznych nowej generacji stanowi źródło:

- > nowych możliwości,
  - > wzrostu efektywności,
  - > poprawy poziomu życia na świecie,
- i zapewnia wszystkim krajom trwały udział w korzyściach związanych z uczestnictwem w nowym podziale rynków

Szanse globalizacji (2)

gospodarki światowej. Główne korzyści akcentowane przez entuzjastów globalizacji to: większy rynek dla obecnie wytwarzanych towarów i usług, rozszerzenie oferty asortymentowej przeznaczonej do wymiany, większy dostęp do kapitału, wyrafinowane wykorzystanie informacji i technologii. Według nich globalizacja wpływa na podniesienie ogólnego dobrobytu, pozwalając jednocześnie na:

- > wzrost korzyści z tytułu rosnącej specjalizacji międzynarodowej,
- > pozytywne działania sił konkurencji na rynkach globalnych,
- > lepsze wykorzystanie doświadczeń ludzi, zasobów surowcowych i kapitału.

Drugą szkołę reprezentują przeciwnicy globalizacji. Wskazują oni na wiele negatywnych skutków generowanych przez proces globalizacji, podkreślając zwłaszcza związane z nią koszty i zagrożenia. Przyszłość takiego świata malują w czarnych kolorach. W globalizacji gospodarki światowej widzą zagrożenie dla ludzkości i gospodarczego ładu. Ich zdaniem proces globalizacji jest źródłem:

- > upadku tradycyjnych wartości,
- > załamania się solidarności społecznej i standardów opieki społecznej,
- > ograniczenia roli państwa w realizacji narodowych celów rozwoju.

Krytycy globalizacji uznają, że proces ten przyczynia się do wzrostu nierówności społecznych w poszczególnych krajach i pomiędzy nimi, a także prowadzi do dalszej marginalizacji całych grup społecznych i narodów. Zazwyczaj powoduje spadek realnych płac robotników i utratę bezpieczeństwa pracy. Antyglobaliści uważają, że ponadnarodowy kapitalizm ma strukturalny charakter powodujący rosnące nierówności między krajami i wewnątrz krajów. Od kilku lat znane światowe postacie establishmentu przyznają rację krytykom globalizacji.

Globalseptycy uważają również, że globalizacja jest mitem i nic specjalnie nowego nie ma w procesie integracji gospodarki światowej, co upoważniałoby do mówienia o powstaniu nowej ery. Główne zalety globalizacji uznają za bardzo przeszacowane i przejawione, jednocześnie twierdzą oni, że nie mamy do czynienia z gospodarką globalną ani z globalną cywilizacją, a raczej z pojawianiem się różnego rodzaju różnic etnicznych i cywilizacyjnych. Ich zadaniem tylko pogłębienie procesów regionalizacji może stanowić przeciwwagę dla globalizacji.

Przedstawiciele trzeciej szkoły to pragmatycy. Są oni zwolennikami koncepcji tzw. globalnych transformacji. Przyjmują, że proces globalizacji ekonomicznej świata ewoluuje. Ich zdaniem współczesna globalizacja zasadniczo różni się od realizowanej wcześniej, a jej konsekwencje obejmują nie tylko aspekty ekonomiczne, lecz także sferę polityki, stosunków społecznych i kulturę. Przyspieszenie procesów globalizacji według tego stanowiska jest wynikiem działania wielu czynników; poza postępowaniem technologicznym i siłami rynkowymi przyczyniły się do jego rozwoju również "zrównoważone" decyzje polityczne rządów i trafne przedsięwzięcia władz lokalnych np. wspieranie rozwoju Euroregionu KARPATY, a także skuteczne promowanie i wspieranie koncepcji "Dolina Strugu".

Podstawową tezę stanowiska trzeciej szkoły poglądów na temat globalizacji stanowi przekonanie, iż globalizacja jest główną siłą napędzającą zmiany społeczne, polityczne oraz ekonomiczne i kształtuje ona nowy porządek świata. Dominującą cechą współczesnej globalizacji, wg podejścia pragmatycznego, są głębokie i wielopłaszczyznowe powiązania pomiędzy krajami. Globalizacja jest uważana za silny czynnik przemian społecznych, stanowi poważne wyzwanie i szansę dla społeczeństw, gospodarek lokalnych, instytucji, państw oraz gospodarki światowej jako całości. Zgodnie z opinią pragmatyków, społeczeństwa i rządy muszą dostosowywać się do świata, w którym zacierają się różnice pomiędzy tym co międzynarodowe i krajowe oraz tym, co zewnętrzne i wewnętrzne. Ich zdaniem, nie musi to jednak prowadzić do globalnej konwergencji (przenikania) lub pojawienia się jakiegos ujednoliconego społeczeństwa światowego

Kazimierz Krupa

Klub WHY NOT

Tyczyn ul. Rynek 15

organizuje w dniu 29 lutego br.
turniej bilardowy otwarty dla amatorów o puchar Prezesa GS „Sch” w Tyczynie pani Zdzisławy Fury.

Zapisy w klubie codziennie od godz. 12.00. Dla uczestników przewidziane są nagrody

Z policyjnej statystyki

Kronika wydarzeń na terenie gminy Tyczyn w okresie od 15 grudnia 2003 r. do 10 lutego 2004 r.

I. Wydarzenia kryminalne:

- 15 grudnia 2003 r., Hermanowa: włamanie do garażu, skąd skradziono narzędzia - straty 1500 zł.
- 25 grudnia 2003 r., Budziwój, kradzież samochodu celem krótkotrwałego użycia.
- 8 stycznia br., Tyczyn: włamanie do budynku - 3 sprawców zatrzymano.
- 13 stycznia br., Tyczyn: włamanie do garażu - straty 700 zł.
- 14 stycznia br., Matysówka: kradzież silnika elektrycznego - straty 420 zł.
- 17 stycznia br., Borek Stary: włamanie do warsztatu, skąd skradziono 2 piły spalinowe.
- 18 stycznia br., Tyczyn: kradzież kół od samochodu - straty 1000 zł.
- 19 stycznia br., Tyczyn: kradzież telefonu komórkowego.
- 22 stycznia br., Tyczyn: włamanie do samochodu, skąd skradziono radio-otwaracz.
- 22 stycznia br., Hermanowa: włamanie i kradzież 8 szt. butli z gazem.

- 23 stycznia br., Budziwój: włamanie do budynku, skąd skradziono grzejniki - straty 3000 zł.
- 27 stycznia br., Matysówka: kradzież 4 szt. okien - straty 4500 zł.
- 2 lutego br., Hermanowa: dokonano włamania do samochodu - straty 1000 zł.
- 4 lutego br., Budziwój: włamanie do garażu - straty 600 zł.
- 5 lutego br., Tyczyn: kradzież części od samochodu Jelcz - straty 300 zł.

II. Wydarzenia drogowe:

- 12 grudnia 2003 r., Budziwój: potrącenie rowerzystki, która doznała obrażeń ciała.
- 19 grudnia 2003 r., Hermanowa: potrącenie pieszego, który doznał obrażeń ciała.
- 2 lutego br., Tyczyn: zderzenie dwóch pojazdów - obrażenia odniosły 3 osoby.
- 7 lutego br., Biała: zderzenie dwóch pojazdów - obrażenia doznała 1 osoba.
- 10 lutego br., Tyczyn: zderzenie dwóch pojazdów - obrażenia odniosła 1 osoba.

III. Pożary i inne katastrofy:

- 24 stycznia br., Kielnarowa: wybuch pożaru w pomieszczeniach baru - straty 40.000 zł.
- 31 stycznia br., Hermanowa: wybuch

pożaru w garażu; spaleniu uległ samochód.

- 5 lutego br., Borek Stary: wybuch pożaru w budynku gospodarczym - straty 10.000 zł.

- 5 lutego br., Borek Stary: wybuch pożaru w budynku gospodarczym - straty 50 000 zł.

W związku z trwającymi feriami szkolnymi Komisariat Policji przypomina wszystkim rodzicom i opiekunom o obowiązku sprawowania właściwej opieki nad nieletnimi. W razie zaistnienia problemów prosimy o telefoniczny lub osobisty kontakt z Komisariatem lub podległymi Rewirami Dzielnicowymi.

Kontakt telefoniczny:

w godz. 6.00-14.00
Tyczyn 22-19-997
Chmielnik 22-96-997
Hyżne 22-95-997
Lubenia 87-10-013

W pozostałych godzinach należy dzwonić bezpośrednio na numer Pogotowia Policji 997 (numer bezpłatny), a oficer dyżurny KMP w Rzeszowie drogą radiową powiadomi aktualnie pełniących służbę funkcjonariuszy KP w Tyczynie.

Podinspektor
mgr inż. Marek Anton

Gmina Tyczyn,
36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18
tel. (0-17) 22 19 310, www.tyczyn.pl,
e-mail: tyczyn@intertele.pl,

ogłasza

II przetarg ustny nieograniczony
(licytacja)
na sprzedaż następującej nieruchomości w Tyczynie:

- działka nr 1537/1 o pow. 0,0370 ha
- działka nr 1538/1 o pow. 0,0120 ha

posiadające KW 32036, obydwie niezabudowane, położone w terenach budowlanych bez możliwości zabudowy.

Cena wywoławcza - 3.850 zł;
wadium - 200 zł.

Przetarg odbędzie się 10 marca 2004 r.
o godz. 9.15 w Urzędzie Gminy i Miasta
w Tyczynie (sala konferencyjna).

Szczegółowe informacje można uzyskać w UGiM w Tyczynie pok. 11, tel. 22 19 310, wewn. 11.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM o szacunkowej wartości poniżej 30 000 euro

Gmina Tyczyn, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18
tel. 22 19 310, www.tyczyn.pl, e-mail: tyczyn@intertele.pl,

ogłasza przetarg nieograniczony na

„Opracowanie projektu budowlano - wykonawczego sieci wodociągowej z przyłączami oraz obiektami towarzyszącymi dla miejscowości Matysówka”

Miejsce realizacji: Gmina Tyczyn.

Nie dopuszcza się składania ofert: częściowych, wariantowych i równoważnych.

Termin realizacji (wymagany) - do 30 grudnia 2004 r.

Wadium - 1 500 zł

Kryteria wyboru ofert i ich znaczenie:

- cena (koszt) - 70%

- rozwiązanie techniczno-ekonomiczne przedstawione w koncepcji - 30%

Specyfikację istotnych warunków zamówienia (cena 50 zł) można odebrać w siedzibie zamawiającego, pok. 29 lub za zaliczeniem pocztowym.

Uprawniony do kontaktów z oferentami - Aleksander Dawidziak, tel. (0-17) 22-99-373, pok. 29, w godz. 8.00 - 15.00.

Oferty należy składać w siedzibie zamawiającego, pok. 21.

Termin składania ofert upływa 2 marca 2004 r. o godzinie 9.00.

Otwarcie ofert nastąpi 2 marca 2004 r. o godzinie 9.30 w siedzibie zamawiającego - sala posiedzeń.

Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem preferencji krajowych.

W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art.19 ust.1 i art.22 ust.7 ustawy o zamówieniach publicznych oraz spełniający warunki określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Sprzedam działkę o pow. 52 a rolno-budowlaną w Hermanowej-Czerwonkach. Wiadomość: Tyczyn, ul. Mickiewicza 48 (25/3)

Sprzedam działkę rolną o pow. 61 a w Borku Starym przy drodze Kościół-Klasztor. (26/3) **Tel. 22-19-789**

Działki budowlane (13 i 15 arów) w Tyczynie, obok szkoły podstawowej - sprzedam. Cena 4.000 zł za 1 ar - do negocjacji. (27/1) **Tel. 0-502-636-111** po 17.00

SZUKAM PRACY

Szukam pracy jako opiekunka do dziecka, osoby starszej lub sprzątania mieszkania. W pełni dyspozycyjna. Wiek 33 lata. (17/1) **Tel. 22-93-337**

Absolwentka 2003, zarejestrowana w PUP, liceum ekonomiczne (profil ekonomiczno-administracyjny), studentka administracji (zaocznie); komputer, prawo jazdy (kat. B), angielski, niemiecki, doświadczenie w handlu. (18/1) **Tel. 0-607-792-658**

Wszyscy zainteresowani umieszczeniem swojej oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UG pok. 26, I piętro (lub pok. 24).

Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” zamieszczane są bezpłatnie.

W Kielnarowej wynajmę

3 pokoje studentom

Tel. 22-99-639

Przypominamy, że

15 lutego 2004 r. minął termin zapłaty I raty podatku od środków transportowych

ZPHU „Jar”

wynajmie w budynku w Kielnarowej pomieszczenie biurowe o pow. ok. 80m² z dostępem do internetu
Tel. 22-19-311, 22-99-677

Młode małżeństwo wynajmie mieszkanie w Tyczynie w rozsądnej cenie.

Tel. 0-604-803-819

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fafara** - redaktor naczelny, **Alicja Kustra, Marta Leniart, Zofia Matys, Barbara Samolewicz, Kazimierz Szczepański, Halina Złamaniec.**

Wydawca: Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Gminy i Miasta, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa UGiM w Tyczynie.

Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 22-99-345
Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

OGŁOSZENIA

N A G R O B K I Granit - Lastriko
Firma „IMPALA”

Tomasz Janik, Borek Stary 340A
Tel. 22-98-097, 0-692-000-289

Bar „U Wiktora”

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 70, tel. 22-91-360
wydaje przyjęcia:

- weselne, - komunijne,
- imprezy okolicznościowe,

z a p e w n i a m y :

- domowe jedzenie - miłą obsługę

Pozwolenia na budowę

przygotowanie dokumentacji

Tel. 0-502-902-858

Usługi księgowe T A N I O

Tel. 22-91-939

kom. 0-606-837-913

Zakład Kamieniarski ZAKO

o f e r u j e :

parapety, schody, kominki, blaty kuchenne i łazienkowe z marmuru, granitu i konglomeratu

tel. 859-65-91, kom. 600-278-247

Informujemy, że

Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

mieszczący się na I piętrze budynku Przychodni Rejonowej w Tyczynie, jest czynny w każdy **czwartek w godz. 13.30-16.30**

Przypominamy mieszkańcom gminy Tyczyn, że na wywóz odpadów komunalnych każde gospodarstwo domowe ma obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z firmą wywożącą śmieci:

- Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.

w Błażowej, tel. 22-97-085

- MPGK Biała 238, tel. 22-19-403

- TRANS-FORMERS PODKARPACIE

Rzeszów, tel. 86-34-518

0 - 6 0 8 - 4 3 9 - 9 5 5

pod tym numerem w godzinach od 15.30 w dni powszednie, a także w soboty, niedziele i święta, zgłaszać można przypadki **awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej**, obsługiwanej przez „Eko-Strug” w Tyczynie.

W godzinach pracy Spółki awarie zgłaszać można także pod nr **tel. 22-19-312** lub **22-19-360**